

8. Odpoveď ministra životného prostredia Slovenskej republiky P. Žigu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Hubu podanú 4. marca 2015 vo veci Programu protipovodňovej ochrany Slovenskej republiky do roku 2020

MINISTER
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PETER ŽIGA

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 07-04-2015		
Číslo spisu: <i>PREDS-146/2015</i>		
Listy: <i>1/4</i>	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 2. apríla 2015
Číslo: 4478/2015-min

Vážený pán poslanec,

v prílohe Vám zasielam odpoveď na Vašu interpeláciu týkajúcu sa „Programu protipovodňovej ochrany do roku 2020“, ktorú mi pod číslom PREDS-146/2015 postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

S úctou

Vážený pán
Mikuláš Huba
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Vážený pán
Peter Pellegrini
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Dátum zaevidovania:	
07-04-2015	
Číslo spisu: <i>PREDS - 246/2015</i>	
Listy: <i>1/1</i>	Prílohy: <i>RZ ZH LU</i>

Príloha k listu č. 4478/2015-min

„Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2020“ nepredstavuje nový strategický dokument, ale iba formu aktualizácie „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“. Uznesením vlády SR č. 764 z 8. septembra 1999 bolo ministrom pôdohospodárstva SR uložené predložiť vláde SR správu o navrhovaných systémových opatreniach na ochranu pred povodňami a spôsobe financovania následkov spôsobených povodňami. Nadväzne bol vypracovaný „Návrh na systémové riešenie ochrany pred povodňami a spôsobe financovania následkov spôsobených povodňami“, ktorý schválila vláda SR uznesením č. 31 zo dňa 19. januára 2000 ako „Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“ s celkovým nákladom na vykonanie protipovodňových opatrení vo výške 589 729 802 € (17,766 mld. Sk), z toho pre Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. (SVP, š.p.) 484 498 439 € (14,596 mld. Sk). Vzhľadom na stav v realizácii protipovodňových opatrení a každoročné opakovanie sa povodňových situácií s nepriaznivými následkami na obyvateľstvo a povodňovými škodami na majetku štátu, fyzických a právnických osôb, sa vláda SR opätovne zaoberala systémovými opatreniami na ochranu územia SR pred povodňami na rokovaní 17. októbra 2001, pričom prijala uznesenie č. 990/2001. „Program protipovodňovej ochrany v SR do roku 2010“ bol revidovaný uznesením č. 25/2003 z 15. januára 2003. V tomto uznesení vláda SR zobrala na vedomie správu o realizácii opatrení „Programu protipovodňovej ochrany v SR do roku 2010“ z hľadiska priorit, aj s ohľadom na ochranu hlavného mesta SR Bratislavy pred povodňami. Stanovené boli priority ochrany pred povodňami zamerané na ochranu územia s najväčšou koncentráciou obyvateľstva a územia s významným hospodárskym potenciálom (ochrana Bratislavy, Banskej Bystrice, Prešova). Zaktualizovaná bola potreba finančných prostriedkov na realizáciu Programu protipovodňovej ochrany v SR do roku 2010 na sumu 689 311 591 € (20 766 201 000 Sk).

Najväčší podiel nákladov na realizáciu protipovodňových opatrení pripadol na SVP, š. p. a to v sume 611 266 614 € (18 415 018 000 Sk).

Príprava opatrení „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“ vychádzala v podmienkach SVP, š.p. vo vecnej náplni z množstva študijných materiálov a technicko-ekonomických posúdení, ktorých poradie naliehavosti bolo určené s akcentom na prioritné riešenie ochrany intravilánov miest a obcí s najväčšou koncentráciou obyvateľstva a najväčším ekonomickým potenciálom priľahlého územia, pričom jednotlivé opatrenia vychádzali najmä zo zaznamenaných povodní a predbežného hodnotenia povodňového rizika s cieľom eliminovať výskyt povodňového rizika a ohrozenia v budúcnosti. K tomu bol v podmienkach SVP, š.p., v súlade s opatreniami „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“ vymedzenými pre oblasť vodného hospodárstva, spracovaný interný menovitý zoznam preventívnych protipovodňových opatrení podľa čiastkových povodí SR, ktorý bol priebežne aktualizovaný.

K 31. 12. 2010 v rámci svojich plánovaných činností podľa „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“ zabezpečil SVP, š. p. realizáciu protipovodňových opatrení investičnej výstavby v objeme 185 251 000 € (5 580 868 000 Sk),

čo predstavuje iba 30% plnenie programu a celkový deficit SVP, š.p. voči potrebe zabezpečenia protipovodňovej ochrany na vodných tokoch, vodných stavbách a v povodiach v jeho správe voči „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“ predstavoval 426 016 000 € (12 834 150 000 Sk) z celkovej sumy 611 266 614 € (18 415 018 000 Sk), ktorá mala byť v zmysle uznesenia vlády SR č. 25/2003 v rámci „Programu protipovodňovej ochrany do roku 2010“ SVP, š.p. preinvestovaná. Deficit plnenia programu predstavoval rozdiel použitých disponibilných finančných prostriedkov v jednotlivých rokoch 2000 - 2010 a potreby zabezpečenia ochrany pred povodňami, ktorá bola definovaná v „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“. Vo všetkých priebežných hodnoteniach plnenia „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“ bolo konštatované, že program nie je zdrojovo zabezpečený a pri existujúcom stave a predpokladanom vývoji zdrojov financovania nie sú vytvorené predpoklady jeho čiastkových plnení ani jeho plnenia ako celku do roku 2010.

Keďže „Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“ nebol do roku 2010 z vyššie uvedeného dôvodu naplnený, pričom nebol vládou SR prijatý „Program protipovodňovej ochrany SR po roku 2010“, pokračovalo plnenie „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“ aj v rokoch po roku 2010 tak ako do roku 2010, vrátane priebežnej aktualizácie jeho menovitého zoznamu preventívnych protipovodňových opatrení s cieľom prioritného riešenia najrizikovejších lokalít a regiónov, najskôr na roky 2011 – 2015 a následne na „Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2020“.

„Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“, ktorý schválila vláda SR uznesením č. 31 zo dňa 19. januára 2000, neobsahoval menovitý zoznam opatrení v konkrétnych lokalitách a regiónoch, preto bol aj „Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2020“ prezentovaný a zverejnený bez menovitého zoznamu 594 v programe uvažovaných opatrení. Zverejnený „Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2020“ obsahuje prehľad počtu navrhovaných opatrení s predpokladanými nákladmi podľa čiastkových povodí SR, plán jeho plnenia v jednotlivých rokoch obdobia 2014 – 2019 podľa územnej pôsobnosti odštepných závodov SVP, š.p., mapovú prílohu so situovaním jednotlivých navrhovaných opatrení v rámci SR a prehľad prioritných opatrení v rámci SR zostavený podľa územnej pôsobnosti odštepných závodov SVP, š.p.

Keďže „Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2020“ nepredstavuje nový strategický dokument v oblasti ochrany pred povodňami, ale len doplnenie „Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010“, neprešiel procedúrou SEA. Tento program rezort predstavil na tlačovej konferencii a je informatívneho charakteru. Išlo o upozornenia, ktoré miesta je potrebné zabezpečiť, aby bolo územie efektívne ochránené pred hrozbou povodní, aké by boli celkové náklady a aká je pripravenosť vodohospodárov tieto problémy riešiť. Rezort jasne definoval priority, ktorými sú dlhodobá plánovaná ochrana väčších miest a kritických úsekov. Na tejto tlačovej konferencii rezort rovnako predstavil vyhodnotenie historicky vysokej povodne na Dunaji. Budovanie protipovodňových opatrení je historicky podfinancované a SVP š.p. má pripravené viaceré opatrenia, ktoré preto nemohol zrealizovať. Zrejme nie je náležité, aby sa strategickému posudzovaniu účelovo podrobili všetky návrhy

opatrení, predstavené na tlačových konferenciách, ako možné riešenia na žiadosť úzkej skupiny verejnosti. Pokiaľ by rezorty takýto postup prijali, pravdepodobne by to počas roka pohltilo väčšiu časť pracovného času odborných pracovníkov, ktorý by následne nemohli venovať riadnej práci.

Súčasná právna úprava manažmentu povodňových rizík v Slovenskej republike vychádza z transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík do zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov:

1. Na celom území Slovenskej republiky vykonať najneskôr do 22. 12. 2011 predbežné hodnotenie povodňového rizika s cieľom určiť oblasti, v ktorých existujú potenciálne významné povodňové riziká alebo možno predpokladať ich pravdepodobný výskyt. Predbežné hodnotenie povodňového rizika sa prehodnotí a v prípade potreby aktualizuje do 22. 12. 2018 a potom každých 6 rokov.

2. Pre oblasti, v ktorých bola identifikovaná existencia významných povodňových rizík a oblasti s predpokladom ich pravdepodobného výskytu, najneskôr do 22. 12. 2013 vyhotoviť:

a) mapy povodňového ohrozenia, ktoré zobrazia rozsah záplav územia povodňami s priemernou dobou opakovania raz za tisíc rokov ($Q_{max.1000}$) až po raz za päť rokov ($Q_{max.5}$),

b) mapy povodňového rizika, ktoré zobrazia pravdepodobné následky povodní na obyvateľstvo, hospodárske aktivity, kultúrne dedičstvo a životné prostredie.

Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika sa prehodnotia a v prípade potreby aktualizujú do 22. 12. 2019 a potom každých 6 rokov.

3. Pre oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká, stanoviť na základe vyhodnotenia informácií z predbežného hodnotenia povodňového rizika a povodňových máp vhodné ciele manažmentu povodňových rizík a najneskôr do 22. 12. 2015 vypracovať plány manažmentu povodňových rizík. Plány manažmentu povodňových rizík sa prehodnotia a v prípade potreby aktualizujú do 22. 12. 2021 a potom každých 6 rokov.

Na území SR bolo k termínu 22.12.2011 identifikovaných 559 geografických oblastí s výskytom významného povodňového rizika, z toho 378 geografických oblastí, v ktorých existuje potencionálne významné povodňové riziko a 181 geografických oblastí, v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika. Výsledky predbežného hodnotenia povodňového rizika v SR sú zverejnené na webstránke MŽP SR:

<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/predbezne-hodnotenie-povodnoveho-rizika-2011.html>

a mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika na:

<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/povodnove-mapy.html>.

Vyhotovenie návrhov prvých plánov manažmentu povodňových rizík zabezpečilo MŽP SR prostredníctvom poverenej osoby (Výskumný ústav vodného hospodárstva) a správcu vodohospodársky významných vodných tokov (SVP, š.p.) v spolupráci s orgánmi ochrany pred povodňami, orgánmi územného plánovania, ostatnými dotknutými orgánmi štátnej správy, správcami drobných vodných tokov a s vlastníkmi, nájomcami a správcami poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy. V zmysle Časového a vecného harmonogramu prípravy návrhu prvých plánov manažmentu povodňových rizík zverejneného MŽP SR v termíne 22.12.2012 boli k termínu 22.12.2014 návrhy prvých plánov manažmentu povodňových rizík MŽP SR sprístupnené verejnosti na účely predkladania písomných pripomienok a námetov do 22. júna 2015 a predložené na posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (SEA).

Plány manažmentu povodňových rizík, ktoré budú dokončené a schválené MŽP SR do 22. decembra 2015, sa stanú základnými strategickými plánovacími dokumentmi pre oblasť ochrany pred povodňami v Slovenskej republike v období nasledujúcom po roku 2015, pričom budú koordinované s plánmi manažmentu povodňových rizík všetkých štátov v medzinárodných povodiach Dunaja a Visly a s aktualizovanými plánmi manažmentu povodí v zmysle Smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000 ustanovujúcej rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky.